

Δραστηριότητες

Το ρέμα «Μάρκος» στα Θεοδώριανα. Εκεί που η φύση αφήνεται αβίαστα να δημιουργήσει στο πέρασμα των χρόνων. Ένα ρέμα κρυφός παράδεισος, που συνεχίζει να κρατά καλά φυλαγμένα τα μυστικά του, άτοφιο δείγμα της αστείρευτης φυσικής ομορφιάς των Τζουμέρκων. Το όνομά του παραμένει ένα μυστήριο ακόμα και για τους ντόπιους. Το πιθανότερο να προέρχεται από κάποιο Μάρκο που κατοικούσε εκεί πολύ παλιά.

Ρέμα Μάρκς

Κρυφός Παράδεισος

ΚΕΙΜΕΝΟ: Δημήτρης Στεργιούλης, www.theodoriana.com
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Άννα Καλαϊτζή

Το μονοπάτι προς την περιοχή «Μαρκς» μας οδηγεί στην καρδιά του «Ελατιά», του πιο μεγάλου και παρθένου δάσους που διαθέτει η περιοχή των Θεοδωριάνων, και σε ένα υπέροχο ρέμα με παραδεισένιες λίμνες και καταρράκτες.

Για να μπει κανείς στο μονοπάτι, πρέπει να διανύσει με το αυτοκίνητο ή με τα πόδια μια απόσταση **2,5** χλμ περίπου, ξεκινώντας από την πλατεία του χωριού στο δρόμο προς Άρτα. Περνώντας τη διασταύρωση για το εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού, ερχόμενος πάντα από την πλατεία του χωριού και αφού βγει από το κομμάτι του δρόμου με τα έλατα, συναντά πάνω στο δρόμο σε μια δεξιά στροφή, ταμπέλα που οδηγεί αριστερά σε έναν δασικό δρόμο και στην αρχή του

μονοπατιού.

Το μονοπάτι καταφορίζει σε μια διαδρομή μέσα σε ένα υπέροχο ελατοδάσος, στα χνάρια του παλιού μονοπατιού που οδηγούσε στον «Ελατιά». Συναντά το ρέμα και περνά απέναντι όπου συναντά ένα ξέφωτο.

Εκεί, μέσα στα έλατα, αχνοφαίνονται κάποιες πεζούλες και χωράφια, που μέχρι και την περίοδο της κατοχής ήταν σπαρμένα με σιτάρια και καλαμπόκια καθώς και τα χνάρια ενός παλιού αρδευτικού αυλακιού. Σημάδια ικανά να ξυπνήσουν μνήμες μιας άλλης ζωής, πολέμου, φτώχειας και στερήσεων.

Ακολουθώντας το μονοπάτι δίπλα από το ρέμα, μέσα στο δάσος ακούμε το νερό να ρίχνεται από τεράστιους βράχους, σχηματίζοντας συνεχόμενους καταρράκτες

ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ: ΝΙΚΟΣ ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗΣ

και καταπράσινες λίμνες, βγαλμένες σαν από παραμύθι. Το φως του ήλιου μόλις και μετά βίας διαπερνά τα πυκνά πλατάνια που τις σκεπάζουν. Η βουτιά στα κρύα νερά των λιμνών, ονειρική.

Όπως ακριβώς έκανε παρέα νεαρών Θεοδωριανιτών, με πρωταγωνιστή τον 95χρονο σήμερα **παπα-Θωμά Πλακιά** γύρω στα 1950. Ξεκλέβοντας λίγο από το «σκάλο» στα χωράφια τους που βρίσκονταν κοντά στο ρέμα ή αφήνοντας για λίγο τα «μανάρια» να βοσκήσουν ελεύθερα, βουτάνε στα δροσερά νερά του ρέματος. Με «μαγιό- σώβρακα» εποχής, πιασμένοι συμβολικά χέρι - χέρι στήνονται μπροστά στο φακό, δίνοντας όρκο παντοτινής και αγνής φιλίας. Φιλία που κράτησε μια ζωή. Άντεξε στη φτώχεια, στη μετανάστευση και για κάποιους από αυτούς μόνο ο θάνατος μπόρεσε να σπάσει. Η λιμνούλα της φωτογραφίας παραμένει σήμερα ίδια όπως τότε.

Το κομμάτι του μονοπατιού μέχρι τις δυο λίμνες και τον καταρράκτη είναι σηματο-

δοτημένο.

Το ρέμα συνεχίζοντας το ταξίδι του σχηματίζει συνεχόμενες λιμνούλες, καταρράκτες και φυσικές νεροτριβές (ολοστρόγγυλοι οβοροί, με μεγάλο βάθος, πραγματικά σου κόβουν την ανάσα πλυσιάζοντας. Το νερό περιστρέφεται ακριβώς όπως στη νεροτριβή).

Χαμηλά, και ύστερα από πορεία περίπου δύο χιλιομέτρων, το ρέμα τελειώνει το ταξίδι του εξίσου εντυπωσιακά, αφού σχηματίζει τον τελευταίο του καταρράχτη στο αντάμωμά του με τον Γκούρα.

Το τελευταίο αυτό κομμάτι δεν είναι σηματοδοτημένο. Είναι ιδιαίτερης δυσκολίας και μόνο για τολμηρούς και πολύ

Ρέμα Μάρκς

Βασικά στοιχεία διαδρομής

Μήκος: 3 χλμ.

Χαμηλότερο σημείο: 807μ.

Ψηλότερο σημείο: 983μ.

Υψομετρική διαφορά: 176μ.

Αρχή μονοπατιού: 2,5 χλμ περίπου, ξεκινώντας από την πλατεία του χωριού στο δρόμο προς Άρτα.

Συναντά πάνω στο δρόμο ταμπέλα που οδηγεί αριστερά σε έναν δασικό δρόμο και στην αρχή του μονοπατιού.

Σημείο τερματισμού: Θεοδώριανα

Χρόνος: περίπου 2 ώρες.

έμπειρους.

Η επιστροφή προτείνεται να μη γίνει από την ίδια διαδρομή, αλλά κυκλικά και πιο ξεκούραστα. Γυρίζουμε πίσω και συναντάμε το ξέφωτο μετά το πρώτο πέρασμα του ρέματος που βρήκαμε κατεβαίνοντας. Στο σημείο αυτό υπάρχει ταμπέλα: «Προς χωριό», που μας προτείνει την

εναλλακτική διαδρομή επιστροφής, η οποία ακολουθεί το ρέμα απ' την απέναντι όχθη και μας βγάζει στο σημείο από το οποίο ξεκινήσαμε.

Το μονοπάτι σε όλη τη διαδρομή του είναι σηματοδοτημένο.

Το νερό από το ρέμα δεν είναι πόσιμο άρα πρέπει να έχετε μαζί σας νερό.